

Snoeiharde grappen, te hard?

Theater - Deborah Groenevelt - Voorstelling: 'Vals plat' door Kitty van Mil. 28 oktober 2013 - Campustheater.

Nijmegen - "Met kerst gooide ik uit wanhoop en woede met een pantoffel de schapen uit de kerststal. Ik keek naar de kameel. Waarom stond er geen dromedaris bij? Kon ik er al aan wennen... één bult."

Vals plat is een theatersolo van Kitty van Mil. In deze solo vertelt ze haar eigen verhaal van haar kankerfobie tot haar borstamputatie. Je zou zeggen een te heftig onderwerp voor een theater solo en al helemaal doordat het haar eigen verhaal is. Maar Van Mil houdt het luchtig door op de goede momenten er een snoeiharde grap in te gooien. Maar grappen over kanker, kan dat wel? Doordat ze van iemand komen die de situatie zelf heeft meegemaakt zullen mensen dit eerder accepteren dan dat iemand in het wilde weg kanker gebruikt als stopwoordje of als grap. In de voorstelling is het ook niet een grap, even tussendoor. Maar van begin tot eind zijn de grappen een rode lijn door de voorstelling. Bijvoorbeeld de sterke opening met vergelijkingen als: "Hoe groot is de kans dat je de loterij wint? Één op een miljoen. Hoe groot is de kans dat je in een hondendrol trapt? Één op 700. Hoe groot is de kans dat je kanker krijgt? Één op drie."

De voorstelling is zo sterk doordat het Van Mil haar eigen verhaal is en het niet iemand is die even de rol van kankerpatiënt naspeelt. In dit laatste geval is de voorstelling nog steeds herkenbaar voor de toeschouwer. Maar doordat de hoofdpersoon haar eigen verhaal zo goed speelt, roept dit nog meer waardering en respect op bij de toeschouwer.

Enkele attributen en een theatersolo zouden misschien in eerste instantie over kunnen komen als een voorstelling waarin weinig gebeurt. Maar dit zorgt er juist voor, dat je niet wordt afgeleid van het verhaal. Wanneer Van Mil op de ligstoel kroop, kon men zich nog meer inleven. Ze lag dan namelijk in het ziekenhuis bed.

Ook werden er foto's geprojecteerd. Bijvoorbeeld van een zaal vol met ziekenhuisbedden. Zo werd er duidelijk gemaakt waar Van Mil haar verhaal zich afspeelde op dat moment, en beeld werd nog sterker geschept voor de toeschouwer. Ditzelfde geldt ook voor de geluiden: op het goede moment waren geluiden te horen die de beleveniswereld van de toeschouwer nog duidelijker maakten.

Dan is er nog de confrontatie tussen goede en slechte dokters. Wie hoort bij welke categorie? In de voorstelling worden zoveel artsen genoemd waardoor dit verwarring op zou kunnen roepen. Maar Van Mil weet dit duidelijk te maken. De huisarts, de man op wie ze erg kwaad is. Hij nam haar fobie voor kanker niet serieus, terwijl dit in haar familie zit. En dan waren er aan de andere kant de Radboudartsen. De oncoloog Victor van der Vlugt die Van Mil haar leven redde door de juiste behandeling. En de plastisch chirurg Ulrich die van Mil haar nieuwe borst gaf. "Deze nieuwe borst noemde ze Ulrike." Hiermee weet ze het onderscheid duidelijk te maken. En zo is de hele voorstelling: duidelijk.

Deze voorstelling is er een waar je van begin tot eind aan Kitty van Mil haar lippen hangt.